

Barcelona 30 de juliol de 1926

L'Esquella de la Torratxa

ANY XLIX :- Num. 2458 :- 15 cts. :- Atrassats 30

PANORAMA DEL DIA
A França tot baixa..... i aquí,
tot puja!

Manuel Sugrañes

Presenta les grans revistes

Yes-Yes

Oui-Oui

al

Teatre Còmic

BICICLETES
MOTOR
Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

Els *menús* més deliciosos són els
del restaurant

Grill-Room

Escudillers, 8 :-: Café - Bar - Restaurant

Hotel ORIENT

RAMBLA DEL MIG, 20 :: BARCELONA

El més confortable
El més espaiós
El més ben servit
El més còmode

PREUS MODERATS

DIDDON

Fàbrica: JOSEP VILA, Carrer València, 169, Telèfon 395 G. BARCELONA

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

Dels indults

Aquesta darrera setmana han estat indultats en Torroella i en Vidal i Planas. Els dos eren catalans, l'un de Santa Coloma, l'altre de Granollers. L'un era un insurgent de 1909, un cap de flames. L'altre, un malt. L'indult d'en Torroella l'ha demanat tot un poble d'homes de bona voluntat. El d'en Vidal i Planas un grupet d'escriptors amics. Això no és un cas d'injustícia del que calgui fer culpable al poble. El poble no coneix més que als seus germans de treball i de misèria. Els escriptors s'han allunyat d'ell, s'han perdut de vista. El poble no sap qui són els escriptors, no els coneix. Quan s'ha volgut apropar a ells, ells, amb un gest absurdament aristocràtic, l'han apartat.

Hi hagué un temps en què era moda i feia bonic parlar de "la pudenta democràcia". Era quan D'Annunzio —novellista empeltat de "clown—, donava la norma amb les seves novel·les *sàviament faisandées*.

Es per això que, quan hi ha hagut un escriptor a la presó, el poble li ha deixat estar tranquil·lament i no s'ha preocupat més d'ell.

En canvi, quan l'empresonat ha estat un germà, un obrer, un home que ha sofert i ha lluitat, el poble s'ha reunit i ha llençat un sol clam, un sol crit, una sola veu demanant la llibertat del pres.

No ens podem queixar en aquesta ocasió: si en Torroella ha aconseguit reunir entorn seu a tot un poble, en Vidal i Planas ha aconseguit avenir a uns quants escriptors, que són gent sempre mal avinguda, i posar-los d'acord. Bell i extraordinari miracle!

La qüestió és que s'ha aconseguit el que es demanava: la llibertat, el retorn a la vida de dos homes que sofrien en un recó de presó.

Aquest gest tan bell i tan noble del poble, mereix tots els elogis, totes les gràcies, tots els fervors. Aquesta lluita per a la deslliurança d'un home que sofreix, és la més heroica i la més formosa.

Havent aconseguit l'indult d'en Ferran Torroella i en Vidal i Planas, el poble ha demostrat tenir grans condicions cíviqes: l'entusiasme i la pietat. La pietat és el més bell i noble que hi ha en el cor de l'home, el que el fa veritablement superior. L'entusiasme és la font que ha donat més glòries a la civilització humana.

Cal que aquest gest i aquesta veu demanant la vida d'un home, es repeteixin. Cal fomentar la bondad del poble. Les presons encara no són buides. Encara queden moltes criatures, germanes nostres, que sofreixen.

Encara queda el pobre Acher, al que el poble nomena d'una manera inefable "El Poeta".

Ara ens cal juntar les nostres veus i demanar l'indult d'aquesta pobra criatura, d'"El Poeta", digne d'un destí més planer i més gloriós.

LL. C.

L'home que va fer una cosa gran

En Ricard de petit volia ésser un gran home; volia que les multituds s'adonguessin d'ell i en fessin el seu ídol.

Per a aconseguir-ho, en Ricard, lluità en diferents formes, estudià i aprengué bastant en música, però no pogué sobressortir mai; pintava força bé, més el seu art no fou mai reconegut.

Ja es desesperava. Per distreure's jugava a fútbol en un equip de segona categoria, i era un de tants.

Vingué un dia que l'equip de la seva regió havia de disputar un partit amb el d'una altra. En Ricard, per influències, fou seleccionat; la seva elecció més aviat fou rebuda amb desgrat pels aficionats.

Vingué el partit el qual fou renyit; l'actuació d'en Ricard passava quasi inadvertida; l'encontre finia i els partidaris de l'equip del nostre heroi perdien les esperances. De sobte, la pilota perduda, com si anés d'esma, va anar als peus d'en Ricard, ell xutà fort i la pilota entrà a dins el "goal".

Oh, miracle!, els mils espectadors que omplien l'estadi li esclataren en una gran ovació; des d'aquell moment, el seu nom es sentia per tot arreu i llur retrat sortia als diaris i fins en els cromos de la xocolata.

En Ricard era feliç, havia aconseguit el seu ideal; havia fet una cosa gran, havia fet la cosa més gran que es pot fer avui dia, havia fet un "goal"!

JOSEP ROSSELL

Ha mort l'empresari senyor Blasco

Ha mort l'honrat i excellent empresari teatral senyor E. Blasco. La seva mort serà sentidíssima per tots els amants del teatre, puix que ell ha estat un dels homes que més ha fet pel teatre, ha estat l'empresari més desinteressat.

En Blasco fou qui estrenà la magnífica obra del nostre Rusiñol "L'auca del Senyor Esteve". Ell acollí l'obra amb una amor digne dels més grans elogis. Formà una companyia de primer ordre, una companyia com poques se n'han vist a casa nostra, i, sense plànyer-hi res, posà l'obra al teatre "Victoria". Fou una empresa que li donà molt de profit, però encara li donà molta més glòria.

Després s'encarregà del teatre "Goya". Gràcies al seu incansable esforç i al seu gran encert, aquell abandonat teatre del carrer de Ponent arribà a ésser un teatre de primera categoria.

En Blasco volgué fer-se una fortuna per a poder dur a cap empreses de més volada, per a poder dur a cap una altra empresa com la que posà "L'auca del senyor Esteve", per exemple. Formà una companyia d'òpera barata i marxà a l'Havana. I allí, el pobre Blasco, l'home que volia fer fortuna, s'arruinà. Per en Blasco, home espiritual, que es jugava el tot pel tot per a aconseguir el seu ideal, això fou un cop massa fort. En Blasco emmalaltí, i patint moralment i materialment, ha estat al llit fins que la mor l'ha vençut.

Descansi en pau el batallador ideal i home honrat.

CONVERSA AGAFADA AL VOL

Rigurosament històric:

—Ha vist, senyora Abdúlia, quin gran èxit ha tingut el teatre X? Totes les funcions són un ple a vessar.

—Sí? I què hi ha, senyora Rosó?

—Hi ha el gran Borràs.

—Per tot allà on ell actui hi haurà el mateix ple; l'Enric Borràs té sempre l'èxit assegurat. L'ha anat a veure vostè?

—No he pogut; com que ens preparem per a anar a estiuejar. I cregui que em sap greu de debò. Sort que ja el conec bé; el vaig a veure sovint. Sóc una admiradora del seu art. En Borràs és un *divo* dels millors; jo crec que és superior a en Fleta.

—Què diu, senyora Abdúlia? Si en Borràs és un actor, un gran actor.

—En Borràs actor? Es veu que no va mai al teatre i que no coneix els seus homes. En Borràs és un dels millors *divos* que tenim.

—Però, senyora Abdúlia!

—Que en té que venir a ensenyar, vostè! Si l'he vist molts i molts cops.

—Més val deixar-ho córrer.

—Encara vol tenir raó. I vostè no coneix ningú del teatre. Sinó, a veure, qui és la Barrientos?

—La Barrientos? Una gran cantant.

—Veu, dona? Es una gran tràgica, que s'acosta molt a l'art de la Xirgu.

—I ara!!! Però si la Xirgu també és una cantatriu. No ens entendríem mai.

L'INDULT QUE MANCA

Al carrer es troben el Panxa-content i l'Inquiet.

El Panxa-content diu:

—Ja deu estar satisfet, ara! Ja no es queixarà del Govern!

—I per què no m'he de queixar?

—Home, perquè a la fi els ha fet cas a vostès els descontents, els inquietos que sempre demanen indults.

—Ho diu per l'indult d'en Torroella i d'en Vidal i Planas? Me'n alegro, és clar que me'n alegro. Però encara, jo i tots els homes de bona voluntat, seguirem demanant.

—Més indults?—clama el Panxa-content, indignat.

—Sí, senyor, i no s'enfadi. Encara hi ha un home que sofreix en el fons d'una presó: Joan Baptista Acher, "Shum". Els que estem al carrer no ens hem de cansar de demanar l'indult de Joan Baptista Acher.

Fulls d'estiueig

Aquesta nit xafogosa m'he encaminat a la platja. He anat seguint pel passeig de plàtans, ple de cap a cap del baf insuportable que es desprèn d'una barraca més o menys valenciana, de xurros i bunyols, i he pujat al "casino". En aquest "casino" hi ha vint, trenta sillons i dues o tres taules. Al davant d'aquestes, uns quants senyors indígenes que tot l'any practiquen l'"aristocràcia"; algun "americanu" que ha malmès la meitat de la seva vida per acabar de viure vint, trenta anys, en un estat estúpid de paràsit, i un escrivent d'oficina, que, perquè acaba d'estrenar uns pantalons Oxford, s'ha arribat a creure que ja pot "alternar".

Més enllà, quatre nois gòtics que enraonen amb ademanos quasi salvatges i riuen estrepitosament, dues coses de les més desagradables que coneixem; una senyora francesa que fuma i porta lentes, un cambrer que s'adorm i un gat que, metòdicament, es va treient les puces...

A un extrem, un piano, uns violins, van arrossegant, mandrosament, les notes d'alguna cosa que ells sempre solen anomenar "sinfonia", però que, en realitat, és l'expressió d'aquella hora quieta, d'enervant lassitud que no es respira enlloc més que en el "Casino".

He sortit a la terrassa, embolcallada d'estrelles, i se m'ha omplert el pit del suau ventíjol de marinada, saturat d'una forta, aspra sentor d'all-i-oli, provinent d'una barca de pescadors, arredosada sota la terrassa. I la força del contrast ha fet vibrar la meua sensibilitat, i m'ha arribat al fons de l'ànima.

Després de les vestimentes exòtiques, d'essències barates, d'aire enrarit pel fum de cigarrets egipcis, en mig d'un ambient descolorit com un pomell de flors d'invernacle, he vist aquí, ran de l'escuma del mar, una brusa blava, d'un blau de bugada, sobre un pit d'acer, una mirada ampla i serena sota els cabells eternament esbullats que, sota la petita flama del llum d'oli, tenen el color de la nit i la forma d'un seguit d'onades...

SALVADOR MARSAL.

ELS PLERS DE LA NATURALESA

—No et canses de fer el gandul?
—Si, per això descanso.

FENT CAMÍ

El turista, llegint el rètol: —“Llevar la derecha!” I és clar!

GLOSARI

1789 - 1926

En pocs dies, el Govern de la República francesa—una i indivisible, segons els homes de 1793—ha sofert tres crisis greus. La situació de França sembla que no era gens tranquil·litzadora. Ara, però, tot s'ha arreglat. Ara, Poincaré, el militaritzant, el funest home de la guerra, el Dèroulède en prosa, s'ha encarregat de salvar la França.

L'Herriot, amb el seu idealisme, ha fracassat. En Poincaré, amb el seu materialisme, triomfarà. Perquè cal dir que Poincaré ha pujat amb un sol fi: el de què, també, pugui el franc.

Nosaltres creiem aquest desig una cosa molt raonada i lògica. El franc, sobretot pels francesos, és una cosa important. Està molt malalt, ha rodolat molt. Tant, que fa un paper ben trist al costat de les altres monedes.

El franc s'ha de defensar. És una cosa natural que es defensi, perquè la moneda és la nostra vida. Però no tota la nostra vida. Hi han altres coses tan importants, o més: els ideals. Sense ideals tampoc es pot viure, quan no s'és un cretí.

Avui, llastimosament, sols es defensen els diners. Els ideals han caigut tan baixos com el franc. Sinó que el franc hi ha gent que es preocupa d'aixecar-lo. Els ideals, no.

França, avui, és una terra magníficament adobada per al materialisme. Tots aquests advocats, tots aquests notaris, tots aquests financers, tots aquests abassegadors que veiem al front dels ministeris s'han fet els amos d'ella. La República s'ha convertit en una cortisana, en una amiga dels rics, dels poderosos, i té un gest de supèrbia i menyspreu pels humils, pels Barbusse, pels Romain Rolland.

La França d'avui ja no és la França de 1789, de l'assalt a La Bastilla, del jurament del joc de Pilota, del 10 d'agost, dels ideals nobles. Avui és la França de les operacions bancàries, dels Rosdchild, dels Citroën. Avui ha llançat a les escombraries la roja gorra frígio i s'ha posat un vulgar i tètric barret de copa.

VIRAI

GUSPIRA

Reposa ja en la pau definitiva el fruit de nostres cors, plens d'illusió; un jorn que la riulla que captiva la veiem als llavions de l'infantó.

I amb ell, just, s'ha abscondit tota dolcesa, de la nostra ventura el segur nord, i ha obert entre ambdós tota la feresa d'un fons abim on cau la nostra sort.

VICTOR CANIGO

GLOSSA

PER "CANÇO D'AMOR I DE GUERRA"

Llegida per l'actor Joan Xuclà, de
la companyia Claramunt-Adrià, amb
motiu de la 100 representació.

Entre la pau del Vallespir
l'amor ha extès les seves ales...
Amor que acaba de florir,
té per sos cants bèllic clarí,
crits de revolta i chor de bales...

La farga de mestre Andreu
és lloc de pau i de joia...
Llar beneïda per Déu,
l'oratge del Pirineu
entre sos caires s'enjoia!

Un dia hi va un forjador.
—Mestre Andreu, si em déssiu feina
ningú tan feliç com jo!
—Si et plau la farga, minyó,
per tu hi ha tasca: pren l'eina!

Sobre el ferro espurnejant,
més que el mall el cor hi canta!
Cada espurna flamejant
és un reflexe vibrant
d'un amor que s'ageganta.

La filla de mestre Andreu
té son amat a la vora.
Son amor, pur com la neu
del Canigó, no preveu
que també hi té l'odi alhora.

Entre la pau del Vallespir
l'amor ha extès les seves ales...

Amor que acaba de florir,
té per sos cants bèllic clarí,
crits de revolta i chor de bales...

* * *

No sentiú com ressonen els clarins per la serra?
Heroi de l'ideal retorna el forjador!
Va davant de ses tropes amb sa cançó de guerra
que ara canviarà el ritme per ser cançó d'amor!

Porta darrera d'ell una nova bandera,
que damunt de la França espetega triomfall!
Ja la Pàtria és salvada! Però l'amor espera,
i encara de sos passos n'és guia l'ideall!

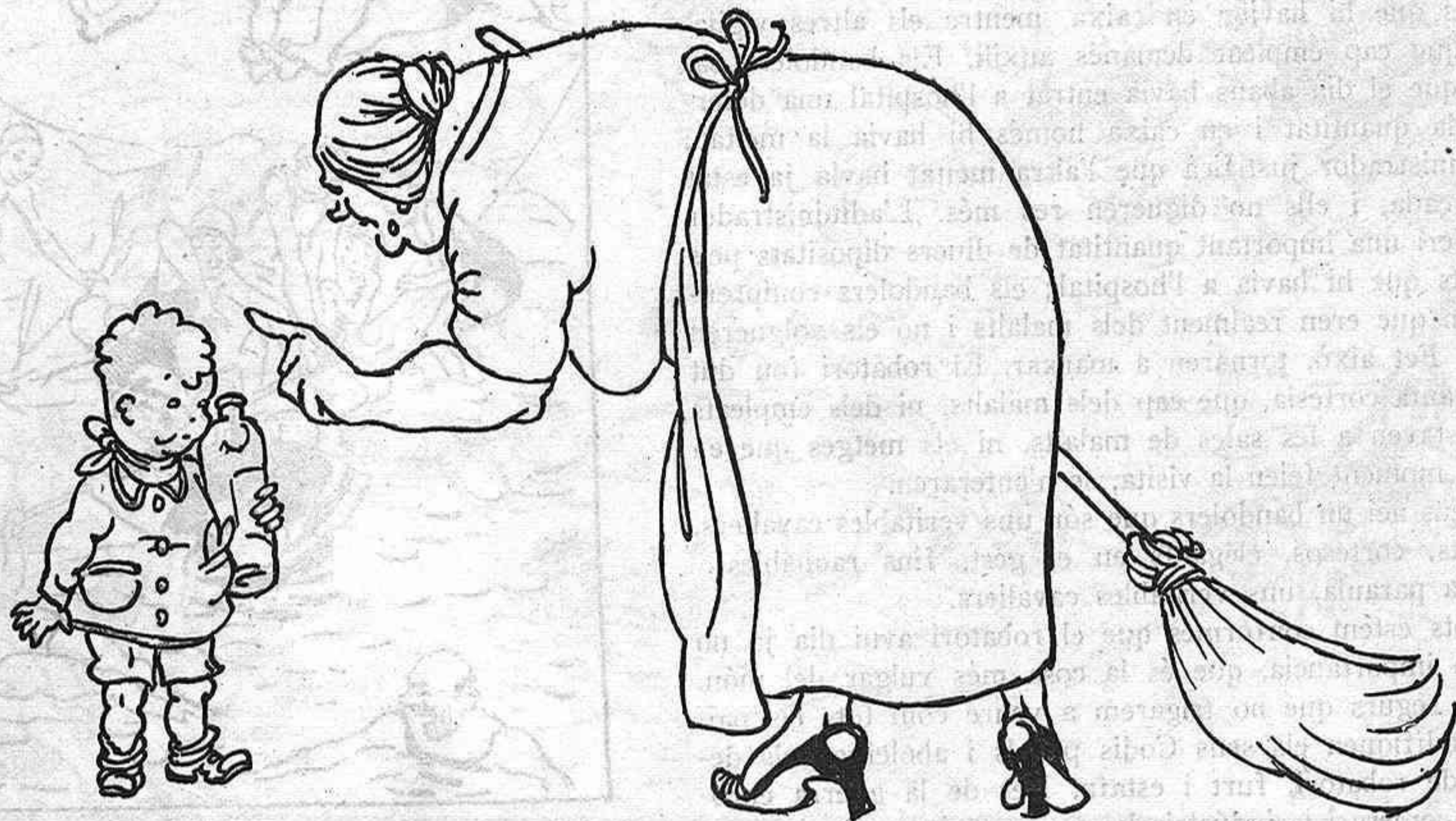
Pas al amor! Avança, forjador que indomable
bats l'amor i la glòria de l'enclusa del cor,
avança ple de joia que encara et serà dable
perllongar l'existència dels que et volen la mort!

Per tu prega Francina, la virginal donzella
que trobà en tes paraules la fermesa i la fel!
Per tu el sol de Provença dilata la parpella
i engarlanda la terra per la festa que vel!

Forjador que fugires tement la traïdoria,
avança, i obra eis braços i no temis la mort.
Espurna flamejanta que exalta una falsia,
bon amor et guiava i ell t'ha fet el més fort!

Entre la pau del Vallespir
l'amor joiós encén ses gales!
Ara ja sap que pot fruir
d'una dolcesa esnse fi,
i canta, canta, plegat d'ales
entre la pau del Vallespir.

FRANCESC GARCIA LOPEZ
("Garcilius")

PEDAGOGIA CASOLANA

—Els nens no beuen més que aigua. Quan siguis gran,
si fas bondat i diners, ja podràs beure aiguardent.

Homenatge a Francesc Madrid

Diuenge a la nit, al Majestic Hotel, el Centre de Repòrters donà un sopar d'homenatge al periodista Francesc Madrid, per l'èxit del seu rescent llibre "Sangre en Atarazanas". Fou un àpat franc i cordial, un veritable àpat de companys. Al final, hi hagueren discursos d'elogi a en Madrid i a la seva obra, i l'homenatjat ho agrai. Al final, hom anà a lliurar un ram de flors a la mare d'en Madrid.

Entre altres, assistiren a l'acte Palau Garí, Marius Aguilar, Emili Junoy, Vich Companys, Manuel Sagrañes, Brauli Solsona, Hurtado, Caietà Cortés, Valentí de Pedro, Durán i Tortajada, Lluís d'Angulo, Amigó Farreras, Piracés, Mestre Demón, Pius Daví, Mestre Clarà, Gastó A. de Mantua, Miguel de Miguel, Jesús Ulled, Carranza, Clapera, A. Marsá, Carballo, Ráfols, Rueda, Rocha, Eveli Borrúll, Llopis, Alard, Alday, Morell, etcètera.

S'hi adheriren Angel Samblancat, Carles Soldevila, Borrás, Nadal, Lluelles, Casals, Rozas, Sanjuan, Velilla, Poal-Aregall, Portusach, Puig i Ferrer, López Chacón, Casanovas, Arraràs, Tomàs, Plana, Creixells, Ribera-Rovira, Grau Salazar, tec.

Cavallerositat

A Nova York, nou elegantíssims senyors es presentaren en automòbil particular a un hospital. Un es quedà amb el vehicle i els altres vuit anaren a l'administració. Uns, revòlver en mà, obligaren que els donessin tots els diners que hi havien en caixa, mentre els altres vigilaven que cap empleat demanés auxili. Els bandolers sabien que el dia abans havia entrat a l'hospital una determinada quantitat i en caixa només hi havia la meitat; l'administrador justificà que l'altra meitat havia ja estat esmerçada, i ells no digueren res més. L'administrador els oferí una important quantitat de diners dipositats pels malalts que hi havia a l'hospital; els bandolers compregueren que eren realment dels malalts i no els volgueren tocar. Fet això, tornaren a marxar. El robatori fou dut amb tanta cortesia, que cap dels malalts, ni dels empleats que estaven a les sales de malalts, ni els metges que en aquell moment feien la visita, se n'enteraren.

Veus ací un bandolers que són uns veritables cavallers, discrets, cortesos, elegants en el gest, fins raonables... en una paraula, uns veritables cavallers.

Tots estem conformes que el robatori avui dia ja no té cap importància, que és la cosa més vulgar del món. Estem segurs que no trigarem a veure com tots els països modifiquen els seus Codis penals i aboleixen els delictes de robatori, furt i estafa. Des de la guerra europea el comerç i la indústria ha pres una importància capital, i des de llavors han estat corrents el robatori i l'estafa. Davant d'un lladre o estafador, tots ens inclinem

respectuosos i ens enorgullim de la seva amistat. Per què ha d'ésser delictes, doncs, el que està a l'ordre del dia? Els mateixos tribunals de justícia s'estranyen quan veuen una denúncia per una cosa semblant.

Però en honor a la veritat, hem de dir que aquests nou bandolers nordamericans, no solament no han fet res mal fet, sinó que mereixen els més grans elogis en totes les persones honrades.

Es tan corrent com el robatori i l'estafa, que es robi o s'estafi sense consideració, sense tenir en compte la discreció i la condició del robat o estafat. Però aquests cavallers americans han fet una cosa molt més enlairada que això. S'han preocupat que els malalts no se n'assabentesin, a fi de no perjudicar-los la salut, i per a fer això millor, han mirat que tampoc se'n donguessin compte els metges i empleats que es trobaven a les sales, a fi de què

no ho deixessin entendre als malalts. I com si encara no fos prou, no han volgut tocar ni un cèntim dels diners dipositats pels malalts, per no perjudicar-los en la seva convalescència.

No és digne de tota lloança, això? Al món han existit poques persones tan humanitàries com aquests nou senyors bandolers. A l'elogi universal de les persones honrades, nosaltres hi afegim la nostra felicitació.

VARIETATS DE LA COSTA

...Desde Arenys a Barcelona

PERE GRAU MARISTANY

Mort a Barcelona el dia 23 d'aquest mes

Ha mort el comte de Lavern

Ha mort en Pere Grau Maristany, comte de Lavern. Era doctor en ciències i volia dedicar-se al professorat, però a la mort del seu pare s'hagué d'encarregar del negoci d'exportació de vins que tenia a casa seva. Era un home de gran cultura i un decidit protector de totes les coses de la intel·ligència.

El senyor comte de Lavern havia actuat en la política. Perteneixia al partit liberal, al costat de Sagasta, Moret i ara de Romanones. Havia estat diputat a Corts i senador.

Havia estat president de la Cambra de Comerç, bibliotecari i president de la Secció d'Agricultura de l'Ateneu Barcelonès, conseller del Foment, jurat de les Exposicions de Barcelona de 1888, de Saragossa i Turí, president del Col·legi de Doctors i fundador de la càtedra "Pere Grau" a l'Institut d'Estudis Catalans.

Descansi en pau.

EL PRESENT NUMERO

HA ESTAT REVISAT

PER LA PREVIA CENSURA

XERRAMEQUE ARTISTIQUE

INDISCRECIIONS

Per certa veu punxaguda
sé d'una manera certa,
que en Masriera Lluïset
estiujeja a Llevaneras.

A l'artista Rafel Forn
li ha previngut una herència
congosta, segons m'han dit,
de no sé quantes hisendes,
i li ha fet tanta impressió
veure's amb tanta riquesa,
que ja només pinta al *fresc*,
i menja sols coses fresques,
de por de què un *cop de sangs*
li pugui donar un què entendre.

En Juli Borrell,
pintor de femelles,
quina barba crec
és de les més cèlebres,
d'ençà que cada any
se li fa més negre,
per passar l'estiu
amb tota platxèria,
no troba cap lloc,
de platja o de serra,
iestic sospitant
que l'haurem de veure
durant tot l'estiu
de tardes i vespres,
roncejant pels bars
on hi ha bona pesca
de llavis vermells
i galtes de cera.

En Galwey, malhumorat,
perquè encara no ha cobrat
no sé quina adquisició
d'una certa exposició,
es troba tan afligit
que es va tornant com el dit
i quasi ni esma té ja
per anar a estiujejà,
encara que si vol, pot,
passar bon estiu a Olot.

Sense fer soroll
diu que en Fèlix Mestres
ha comprat un mas
d'aquells de primera;

ELS NOSTRES FINANCIERS

—I què em diu del franc?
—Que aviat el veurem de franc.

té portal rodó,
teulada vermella,
gòtics finestrals
i golfes immenses...
Ja l'estic veient
amb la cara sèria
tot fent el burgès
passejant per l'era,
amb aquell mirar
de fura discreta...

L'eximi Apeles Mestres,
l'artista més polit
que escriu i que dibuixa
de dia, i a les nits
sol fer sovint música
de la que es fa sentir,
ha ja rebut l'encàrrec
de fer els figurins
per la tragèdia pòstuma
dita "Per dret diví",
de Guimerà, que sembla
tot'ella és un encís,
fins en les ratlles curtes
que en Via hi ha afegit.

C. ARBO

Si t'ofrena el llavi dolç...

Si t'ofrena el llavi dolç,
no li planyis la besada;
si te l'ensenya tan sols
mesura la revolada.

Si el trobes arrecerat
no et meni la lleugeresa,
ja es tornarà enjogassat
al delit de l'escomesa.

I si es mostrés gebrisser,
a despit del foc que hi nia,
l'esguard et farà saber
el glaç on es desfaria.

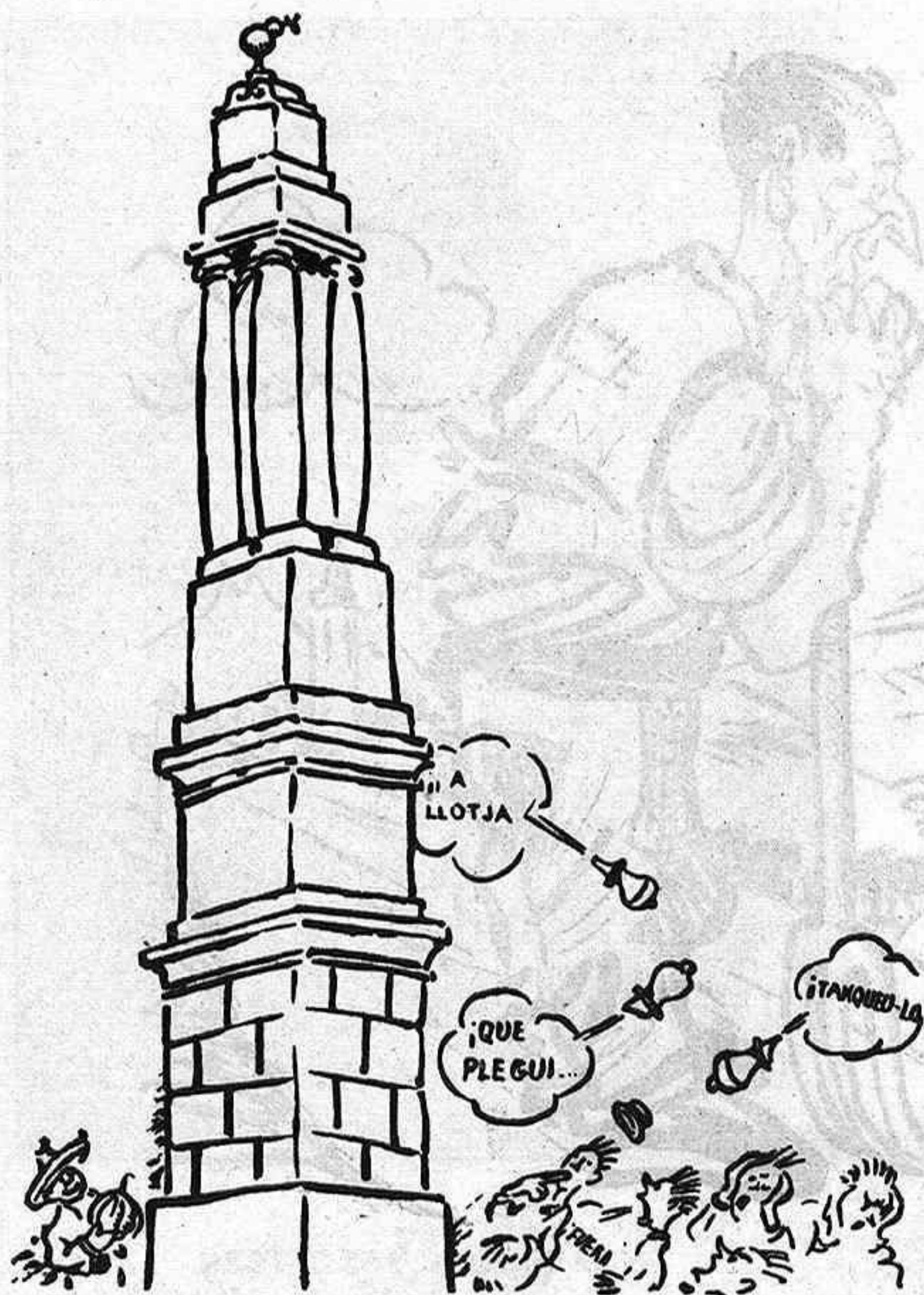
Tot ve a escaure's en l'encert
d'enfilar l'avinentesa

—el llavi és el llibre obert
on el cor sovint hi resa—.

Val més sentir-se arriscat
que mancat de gosadia:
rera un llavi desairat
hi ha una menyspreança impia.

Aprèn a copsâ el moment,
que l'amor és una manya;
esmerça't segons el vent...
i ja em contaràs qui guanya.

RAMON XURIGUERA

UNA MOSTRA DE L'ART ARQUITECTONIC D'ARA

... a la mai prou alabada Plaça de Catalunya.

TELO ENLAIRE

ELDORADO

L'ex capellà Josep Maria Granada, en col·laboració amb un senyor Montilla, ha estrenat en aquest teatre "Soleà".

Aquest ex capellà fa les comèdies amb un procediment que no sempre dona bon resultat: el de reunir uns quants xistus vells, que tothom coneix, a un drama rampló i cursi, sobre un fons fals d'Andalusia de pandereta.

"Soleà" no ha tingut èxit. Amb obres de tan poca consistència com aquesta, el fracàs és una cosa lògica i justa.

BOSQUE

Entre els últims debuts cal mencionar el del tenor Cortada, que és un tenor que no ens convenç ni ens ha convençut mai.

Ahir la Capsir degué cantar el "Barbero" com ella ho sap fer, que és d'una manera immillorable. Sembla que es preparen unes "Marinas" sensacionals.

BARCELONA

El senyor Lluís de Olive ha estrenat en aquest teatre una mena de comèdia blanca, titulada "Esposas frívolas". Es tracta, com en la majoria d'obres d'aquest senyor, d'un arranjament o adaptació. No és que ens sembli malament el traduir. Al contrari, hi han traductors, com en Vilaregut, per exemple, dignes, per la seva labor, de tot el nostre aprecí.

Ara, el senyor Olive no tradueix més que tonteries. No val la pena de parlar-ne més.

POMPEYA

El passat dissabte es celebrà en aquest teatre la 100 representació de la celebrada "Cançó d'amor i de guerra". El teatre estava ple a vessar. En un intermedi, l'actor senyor Xuclà llegí una notable poesia—de la que publiquem uns fragments—original de Francesc García López.

Hi hagueren aplaudiments llargs per a tots.

PER ACABAR

Sembla que la companyia catalana Vila-Davi, en la que hi va de primer actor, l'excellent Alexandre Nolla, debutarà el 12 de setembre a "Eldorado". Dita companyia compta amb un sens fi d'obres inèdites dels millors autors catalans.

La primera estrena que donarà el gran Enric Borràs a "Novedades" serà, segons diuen, la del drama pòstum de Guimerà "Per dret diví", en el que ha treballat en Lluís Via.

El proper dia 12 d'agost es celebrarà un espectacle a "Las Arenas", que segurament despertarà entusiasme gran entre els bons aficionats al nostre teatre. Sembla que es tracta de posar una gran obra catalana que ha obtingut darrerament un gran èxit. I posar-la amb tota la magnificència, amb tota l'esplendidesa d'un espectacle.

Per avui no podem dir res més.

BOB

FUTBOL

Amb tota seguretat que us imaginàveu que els partits de diumenge passat eren els últims oficials, doncs, no senyors; encara n'hauem de veure un altre (i això de veure és un dir).

El "Martinenc", i el "Badalona" s'estimen tant, que van fent el joc i van dient-se: "Primer tu, i després jo". Ara que, quan vingui el tercer partit, que segurament es farà demà passat, si no s'ha fet ja, llavors sí que ni l'un ni l'altre estaran per brocs i se les clavaràn de valent.

Ja suaran, ja!

El "Gimnàstic", de Tarragona, va fer de les seves; va clavar una palissa al pobre "Reus" que ja no s'aixecarà mai més. Es una llàstima, perquè els nois de Reus ens eren simpàtics. (A nosaltres ens ho són tots de simpàtics.) Volem dir, però, que iaxò de què després de dos anys de jugar amb els grans, és llàstima que se n'hagin d'anar amb els de mitjana edat.

Es allò: són desgràcies de la vida que tothom hi està exposat.

NATACIO

Després de la segona jornada dels Campionats que, com ja suposàvem, ens han vingut a donar la raó, perquè l'èxit va ésser dels més falaguers, un hom pot respirar.

Volem dir que, afortunadament, no tothom és boig; que encara hi ha qui, deixant-se portar pel bon sentit, s'aparta del fútbol i se'n va de cap a l'aigua.

Ara que, us direm la veritat; la piscina del "Barcelona" es va omplir tant, que amb bona fe també la calor ens feia

estralls, i ens miràvem amb una enveja als afortunats mortals que es tiraven de cap a l'aigüal

I ara que parlem d'aquests, mireu que són uns "trunfos" de batre "records". Diumenge passat també en van millorar tres. Si seguim d'aquesta manera, no sabem pas a on arribarem.

Demà passat tindrem el "Cercle Royal", de Bruselles, que se les tindrà amb el "C. N. Barcelona".

Estem segurs que els nostres nedadors també hi batran algun "record"; quan menys el de les derrotes.

El temps ens ho dirà.

REM

Per si no us n'havíeu enterat, diumenge passat hi va haver regates; el "Club Marítim" prou va fer esforços i propaganda, però la gent vinga de no anar-hi.

Segons ens van dir, l'equip de Tolosa, que donava el caràcter d'internacional, eren unes "pepes", però no se'n va adonar ningú.

TEIXI

PIAROL

ELS RESIGNATS

—Diners o la vida!

—Sí, noi; et donaré deu cèntims. De la vida tampoc en faries res!

El Govern ha fallat el plet entre l'Ajuntament de Barcelona i el Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa. L'Ajuntament ha perdut amb totes les de la llei. En la R. O. donant el fall, s'explica el cas i resulta que l'Ajuntament no té gens de raó. És llàstima, perquè aquest és el primer fracàs de l'Ajuntament del baró de Viver.

El segon fracàs serà el del concert de l'aviram.

Això ha produït un gran enrenou. Els regidors s'han dividit en parers; uns a favor de l'Ajuntament, i els altres a favor de la companyia que tenia el concert. En resum, la cosa era una qüestió particular entre el baró de Viver i el marquès d'Olèrdola.

Es celebrà el ple, i l'Ajuntament obtingué un gran triomf.

Però, no passarà el mateix als Tribunals superiors. És claríssim que l'Ajuntament té raó; però és igualment clar que ha rescindit el concert d'una manera no legal.

✽

El franc, gràcies al Govern Poincaré, torna a pujar.

Diuen que a Barcelona això ha produït un gran desengany. Adhuc una boca tan oficial com la de l'alcalde, un dia digué als periodistes que pels que havien de viatjar per França això de la baixa del franc era una gran cosa; ell n'estava molt content.

✽

L'altre dia una senyora en ple dia, i al mig del carrer, va ésser atacada per un home "semi-gos", el qual l'abraçà i la palpà de tot arreu.

Nosaltres castigaríem molt fort un poca-vergonya com aquest, però també castigaríem a les dones que van pel carrer exhibint les formes i la calor exciten els... nervis d'algun sàtir i es trobaran abraçades moltes vegades.

✽

Andreu Davi Tusell, soldat de la primera Companyia Dipòsit. "Tercio-acuartelamiento", que es troba a Dax Riffien (Ceuta), demana padrina de guerra que vulgui endolcir-li les hores.

Es tracta d'un xicot molt trempat i estem segurs que la noia—la gentil noia—que vulgui apadrinar-lo farà sort.

✽

Diuen que el celebèrrim senyor Nebot ha trobat una mina... d'aigua a la Plaça de Catalunya.

Serà veritat, això de la mina?

Ell creu que encara pot rajar més, i per a aconseguir-ho vol manar desfer i tornar a fer tot el que ja hi ha fet, la qual cosa s'explica perfectament, ja que ell vol que la mina ragi més.

✽

Ens han assegurat que les obres del carrer de Balmes es començaran aviat. Aviat vol dir 'daquí tres o quatre mesos pel cap baix, els precisos per arranjar una petita modificació de la contracta, és a dir, que serà de ciment armat en lloc d'obra de bòbila com està contractat, simplificant així la feina i estalviant jornals. I tants de paletes que estan en vaga forçosa!

Ah!, ens en descuidàvem, felicitem per endavant als autors de l'arranjament... i que els hi facin bon profit.

✽

Hem anat a ballar sardanes al Paral·lel. Sinó que em digueren que el que tocaven eren sardanes, no ens ho hauríem cregut.

Vàrem estar temptats d'anar a escometre a una nina oxigenada que teníem assentada unes taules més avall, i dir-li:

—Voldria fer la mercè de ballar amb mi aquesta "polka" que toquen?

✽

Ens han assegurat que el senyor Nebot ha trobat que encara tenia l'epidermis massa fina i se l'ha fet impermeabilitzar amb "Bianco". Això podria fer més la seva, i el seu geni podria relluir amb un esclat encara major.

✽

En el darrer ple de l'Ajuntament, parlant del concert de l'aviram, els senyors Ponsà i del Río es picaren les crestes de debò. Diuen que el senyor Ponsà ha enviat els padrins al senyor del Río.

✽

Llegim a "Patria", de Manresa, que "Mustafà Kemal ha estat detingut com a complicat al complot contra el president de la República turca". Això en un titular, amb lletres molt grosses, a la notícia.

Aviat la "Monyos" es creurà en el dret de fer un diari. Perquè, per donar una notícia així es necessita no solament no saber el què és un diari, sinó no saber llegir. Mai hem vist que un senyor sigui detingut per formar part d'un complot contra ell mateix.

P. A., de M. de M.: La vostra prosa és molt sensible i pura d'intenció, però encara no està prou reexida. No us impacienteu. Trebal·leu a guisa d'estudi; penseu que sense estudiar no es fa res. — Fonar: El vostre "Infant d'or" és molt cursi. — J. M. P.: No està molt bé, la vostra prosa, però potser la publicarem. — J. B.: La nova "espurna" ja està donada a les caixes. — J. V.: Hem rebut els vostres minúsculs papers vells contenint quatre poesies i una prosa. La primera condició per a què un periòdic us publiqui una cosa, si està bé, és que l'envieu en forma correcta, i no escrita en papers recollits de les escombraries. — C. S. P.: No hem rebut ni la lletra ni els poemes de què ens parleu. — J. R.: La vostra prosa és molt incorrecta, però segurament anirà. — F.: Està bé, les vostres dues proses. — M. T.: La vostra silueta és absolutament cursi. — E. V., de L. G.: Bé, va bé. — Pistacho: Vós confoneu L'ESQUELLA, la púdica ESQUELLA, amb un periòdic pornogràfic. — B.: Aquella execució és excessivament sentimental pel nostre periòdic. — J. F. G.: Res, noi, res. Sense llegir-ho va a la paperera. No podem admetre res escrit a les dues cares del paper. — R. S. Ll.: Guardarem la vostra "Follia" per l'Almanac.

Llibreria Espanyola d'Antoni López ♦ ♦ Rambla del Mig, 20, Barcelona
TELÈFON A. 4115

F. GIRBAL JAUME

PRESONS D'EUROPA PRIMERA SERIE
Un volum 8.º Ptes. 2

D'aquí pocs dies: 2.ª sèrie de PRESONS D'EUROPA

B. CROCE

Estética

FRÓLOGO DE

Miguel de Unamuno

Un tomo Ptas. 15

FRANCISCO MADRID

Sangre en Atarazanas

Pesetas 4

M A L L O R C A

Album de fotografies de la famosa Illa daurada

RECOPILADES PER OLEGARI JUNYENT

PESETES 12

ARANCELES DE ADUANAS

Repertorio para la aplicación de los Aranceles de Aduanas

Novísima Ley del Timbre

AVIAT:

Anissos de frare

Xistus de sagristia recopilats per

Mossèn Piu

PREU: UNA PESSETA

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Cir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no es remet, ademés, 30 cèntims per a certificat. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

ELS PESCADORS DE CANYA

—Que no piquen?
—Ja ho crec! Pica tot en aquest temps!